

JAARVERSLAG 2023 – OUDERS & ONDERWIJS

Voorwoord

Voor u ligt de terugblik op 2023 van Ouders & Onderwijs. Het jaar zat vol geplande en ongeplande ontwikkelingen en resultaten. Een recordaantal ouders wist ons te vinden. De verbeteragenda passend onderwijs, sociale veiligheid, het verbod op mobieltjes in de klas en veel andere zaken hadden onze aandacht.

We zijn trots op de resultaten die we hebben geboekt op leerlingenvervoer, de flink toegenomen persaandacht, de livegang van de nieuwe techniek binnen het Landelijk Ouderpanel en onze nieuwe tak waarin we ouders digitaal en fysiek opzoeken via bijvoorbeeld webinars en aanwezigheid op beurzen. Ook merken we dat ouders met kinderen in het MBO ons steeds beter weten te vinden.

In 2023 viel het kabinet Rutte IV. Ook moest minister Wiersma opstappen. Hij werd opgevolgd door de nieuwe minister voor primair en voortgezet onderwijs, Mariëtte Paul. Zij werkt aan dezelfde politieke agenda als haar voorganger. Geen van de onderwerpen op onderwijsgebied is controversieel verklaard door de Kamer, zodat de agenda in zijn geheel doorgang kon vinden. De val van het kabinet was aanleiding tot het opstellen van een kieswijzer voor ouders. Kort voor de verkiezingen zag deze het levenslicht.

Op de achtergrond werkten we aan een hernieuwd meerjarenplan voor 2024-2028. Begin 2024 is dit plan vastgesteld.

We kijken met tevredenheid terug op een bewogen jaar, waarin we een recordaantal ouders van advies hebben voorzien. Het was regelmatig erg druk hierdoor, maar we zijn zeer verheugd dat ouders ons steeds beter weten te vinden met hun vragen en voor een luisterend oor. We streven er daarom naar om ook komend jaar weer zoveel ouders te helpen en hun stem steeds krachtiger te laten klinken in het onderwijsveld en de politiek.

1. Ouders versterken

De belangrijkste taak van Ouders & Onderwijs is om ouders verder te helpen. Bij ons vinden ze relevante informatie en krijgen ze hulp bij vragen en complexe situaties.

We informeren, adviseren en versterken ouders door:

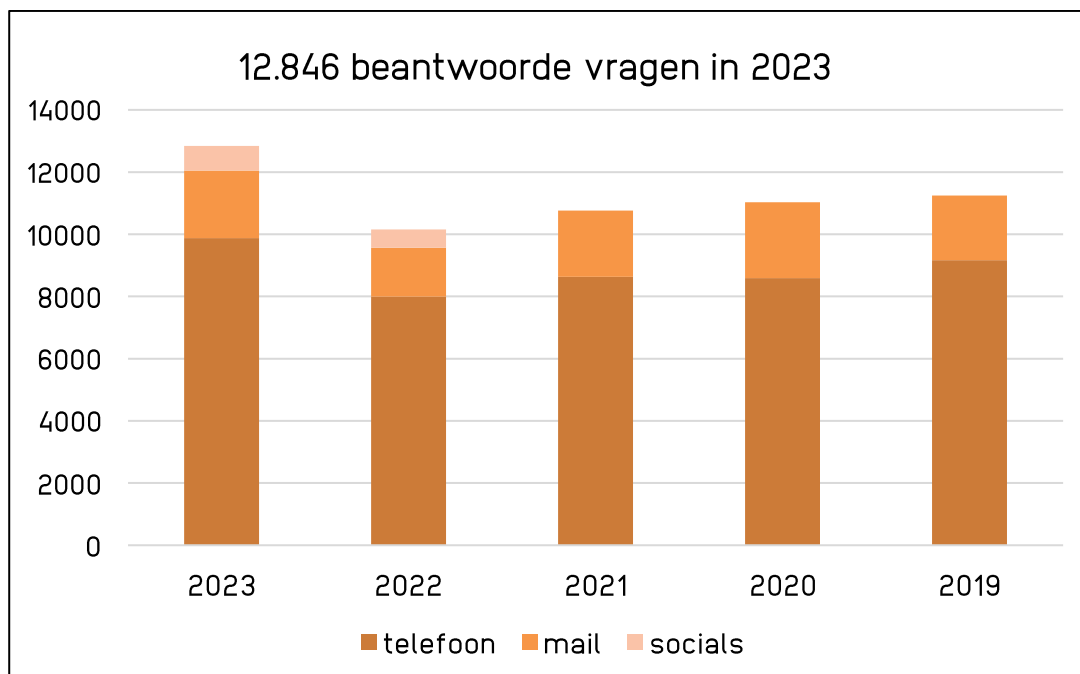
- Persoonlijk advies via het adviespunt (telefoon, email en Whatsapp).
- Uitgebreide informatie via de kennisbank op de website.
- Onze nieuwsbrief met relevant onderwijsnieuws in de mailbox van ouders.
- Het laatste nieuws via onze social media-kanalen.
- Online en offline bijeenkomsten voor ouders.

Adviespunt

Elke dag zitten in ons adviespunt vijf mensen klaar om vragen te beantwoorden en gericht advies te geven. Het adviespunt is op werkdagen bereikbaar per telefoon, email en whatsapp.

AANTAL BEANTWOORDE VRAGEN

In 2023 zijn er 12.846 vragen van ouders beantwoord via telefoon, e-mail en social media. Dit is veel meer dan voorgaande jaren. Dit hoge aantal adviescontacten heeft deels te maken met onze toegenomen online vindbaarheid en de groei van onze naamsbekendheid. Een toename wordt ook verklaard doordat ouders vastlopen in hun zoektocht naar passend onderwijs nu er grote wachtlijsten zijn bij de jeugdzorg en de Onderwijsconsulenten. Daarnaast weet een groeiend aantal ouders ons te vinden over het mbo. In 2023 heeft Ouders & Onderwijs ook haar 100.000e oudervraag beantwoord!

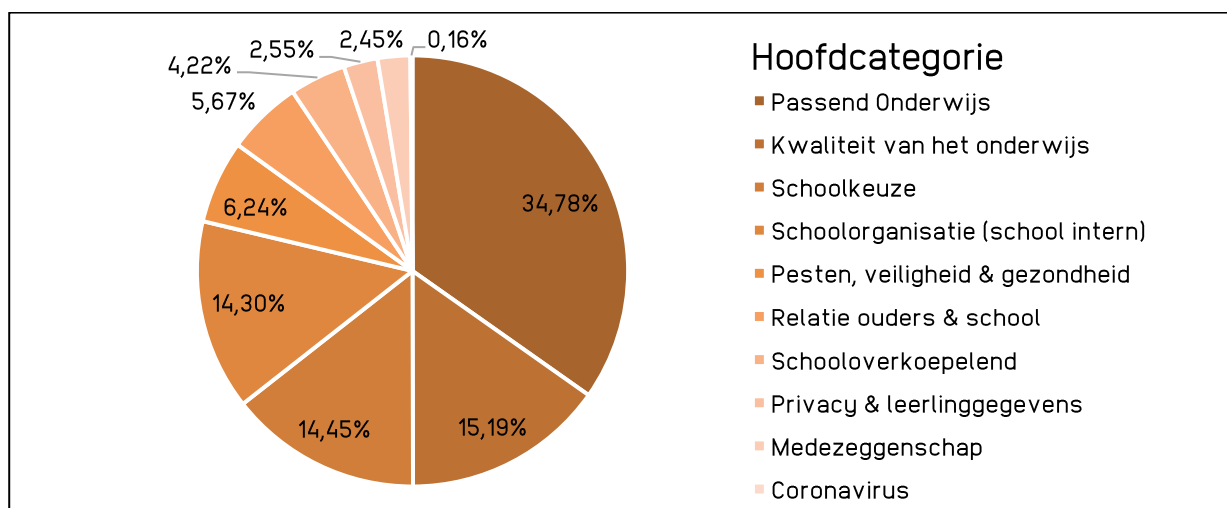
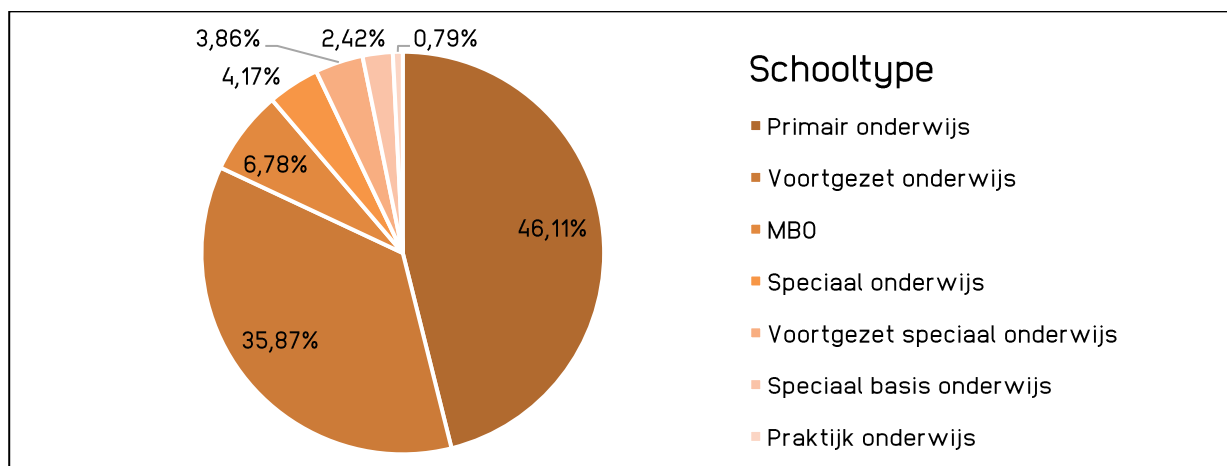

ONDERWERPEN GESTELDE VRAGEN

In 2023 gingen de meeste vragen over het primair onderwijs. Verreweg de meeste vragen gingen, net als in voorgaande jaren, over passend onderwijs en de kwaliteit van het onderwijs.

Top 10 vragen 2023:

1. Aanmelding, toelating en weigering
2. Toetsen, resultaten & examens
3. Ondersteuning op een reguliere school
4. Naar speciaal (basis/voortgezet) onderwijs & toelaatbaarheidsverklaringen
5. Als onderwijs niet lukt / thuiszitters
6. Klachten
7. Leerplicht
8. Overgaan & zittenblijven
9. (Medische) zorg op school
10. Wisselen van school

Vergelijking met eerdere jaren (zonder corona-vragen):

Onderwerp (zonder corona)	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Passend onderwijs	34,78%	29,37%	29,03%	31,90%	33,94%	28,37%	31,76%
Kwaliteit van het onderwijs	15,19%	17,17%	20,38%	16,81%	12,73%	10,26%	9,84%
Schoolkeuze	14,45%	14,68%	16,39%	15,89%	14,80%	15,96%	15,06%
Schoolorganisatie (school intern)	14,30%	12,31%	11,26%	11,10%	14,78%	18,36%	20,54%
Pesten, veiligheid & gezondheid	6,24%	5,80%	4,38%	4,84%	3,96%	5,31%	4,54%
Relatie ouders & school	5,67%	6,93%	6,49%	6,36%	5,68%	7,39%	7,42%
Schooloverkoepelend	4,22%	4,84%	4,80%	3,84%	6,52%	8,81%	5,48%
Privacy & leerlinggegevens	2,55%	2,98%	2,96%	3,64%	1,87%	2,24%	2,14%
Medezeggenschap	2,45%	3,40%	4,30%	5,61%	2,19%	2,69%	2,61%

OPVALLENDE TRENDS

De Week van de Lentekriebels deed in 2023 veel stof opwaaien. Dat was ook duidelijk te merken bij onze advieslijn. De themaweek roept bij ouders veel emoties op en we hadden zeer geëmotioneerde gesprekken met ouders. Sommige ouders vonden de geboden lesstof tijdens de Week van de Lentekriebels te expliciet, niet leeftijdsadequaaf en ongepast voor jonge kinderen. Ook ging er veel nepnieuws rond over wat scholen zouden aanbieden aan seksuele vorming, wat leidde tot bezorgdheid bij ouders.

In 2023 werden meer vragen gesteld over passend onderwijs in vergelijking met voorgaande jaren. Ouders lopen steeds vaker vast, omdat ze lang moeten wachten op hulp van de Onderwijsconsulenten, er lange wachtlijsten zijn bij het speciaal onderwijs en in de jeugdzorg. Daarnaast ontvangen we veel signalen dat vlak voor de zomervakantie veel verwijderingsprocedures ingezet worden, waarbij het niet bekend is waar een leerplichtige leerling na de zomervakantie terecht kan.

Opvallend is ook dat het aantal signalen over jonge kinderen van 4 en 5 jaar toeneemt. Om verschillende redenen kunnen deze kinderen nog geen of beperkt onderwijs volgen. Er is geen plek, het kind zou nog niet schoolrijp zijn of wordt zeer snel doorverwezen naar het speciaal onderwijs. Scholen geven in een aantal gevallen aan dat het kind nog niet leerplichtig is dus dat ouders hun kind thuis kunnen houden en er geen onderwijs nog is. We kregen ook signalen over ongelijkheid bij plaatsing op de school van keuze door vooraanmelding van kinderen die nog geen drie jaar zijn. We kregen vragen of kinderen in groep 0 geplaatst mogen worden en over het inzetten van onvolledige lesdagen voor jonge kinderen. Het meest schrijnend zijn die gevallen waarbij kinderen na een paar weken al van school moeten, omdat de school zichzelf 'handelingsverlegen' acht.

Jubileum Ouders & Onderwijs

Op 1 januari 2024 bestaat Ouders & Onderwijs 10 jaar. Dat gaan we het hele jaar vieren. Vanaf de zomer 2023 is daarom gestart met de voorbereidingen. Een jubileumteam coördineert alle activiteiten en draagt zorg voor integratie in de activiteiten van Ouders & Onderwijs.

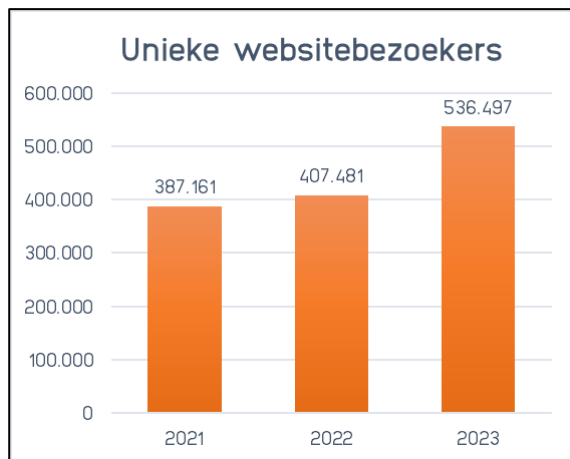
Als eerste gepland staat het interne jubileumfeest in januari 2024. Voor die gelegenheid is een jubileumboek over onze organisatie gemaakt. Er is bovendien een jubileumlogo ontwikkeld en zijn de eerste plannen gemaakt en stappen gezet voor een jubileumpagina op de website, een online-campagne, een netwerkfeest en een Award.

Website

We delen actief informatie met een stijgend aantal ouders via www.oudersenonderwijs.nl, met nieuwsberichten en een uitgebreide kennisbank vol nuttige en actuele informatie. In 2023 zijn drie nieuwe themapagina's ontwikkeld.

WEBSITEBEZOEKERS

Het aantal bezoekers van de Ouders & Onderwijs website is gestegen van 407.481 in 2022 naar 536.497 unieke bezoekers in 2023. Een flinke stijging dus. Bovendien vinden steeds meer ouders ons organisch (74% t.o.v. 51,8% in 2022).

OPTIMALISATIE KENNISBANK

In 2023 hebben we de optimalisatie van de kennisbank doorgezet. Er zijn drie themapagina's ontwikkeld: 'vakantie en leerplicht', 'examens' en 'naar de middelbare school'. Op deze themapagina's is meer verbinding aangebracht tussen de verschillende onderdelen van de website. Bovendien is de informatie binnen deze thema's vernieuwd. De schrijfstijl kreeg een update en werden aangepast op SEO-zoektermen voor een betere vindbaarheid. Met succes, want het artikel 'Gezakt, wat nu?' werd ruim 11.000 keer bezocht op de dag van de examenuitslag.

Vakantie en Leerplicht
Lees er alles over

De meeste kinderen gaan vanaf vier jaar naar school. Vanaf vijf jaar is dat verplicht. Dit heet leerplicht. Je kunt je kind niet zomaar van school houden voor een vakantie of uitstapje. In sommige situaties hoeft je kind niet naar school. Bijvoorbeeld omdat je kind ziek is. Of omdat er iets anders aan de hand is waardoor je kind niet naar school kan. Hoe werkt de leerplicht? Wanneer kan je er van afwijken? Welke vakanties en vrije dagen zijn er op de school van je kind? Hoe vraag je verlof aan? En wat gebeurt er als je je niet houdt aan de leerplicht? Lees er alles over.

Actueel

- 7 vakantieactiviteiten voor het hele gezin
- Zet de deur open voor afstandsonderwijs
- Wetvoorstel verzuimarrangak krijgt belangrijke aanpassing

Neem contact met ons op voor gratis advies

Volg ons!

Communicatie

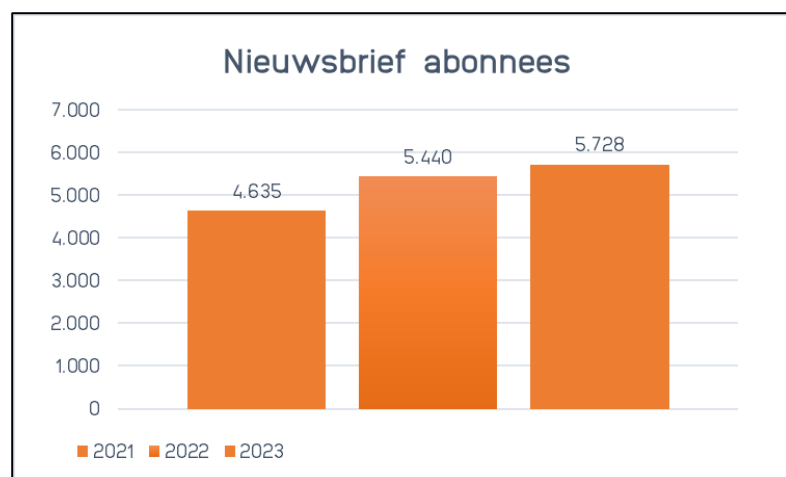
SOCIAL MEDIA

De meeste social mediakanalen van Ouders & Onderwijs ontwikkelen zich redelijk stabiel. Op Facebook en X zien we een lichte daling in het aantal volgers. Op Instagram neemt het aantal volgers juist langzaam toe. LinkedIn stijgt het snelst.

SOCIAL MEDIA VOLGERS	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Facebook	18.216	24.139	27.880	27.500	27.793	27.650
Instagram	nvt	nvt	nvt	296	419	518
Twitter/X	4.120	4.621	5.040	5.350	5.557	5.464
LinkedIn	466	595	803	1.000	1.543	2.099

NIEUWSBRIEF

Via onze tweewekelijkse nieuwsbrief delen we onderwijsnieuws en kennisbankartikelen over thema's die op dat moment spelen. Het aantal nieuwsbriefabonnees blijft gestaag groeien.

SEA – GOOGLE ADS

Het aantal advertenties via Google is uitgebreid. Het aantal klikken en websitebezoekers ten gevolge van deze advertenties is ongeveer gelijk gebleven met voorgaande jaren. Wel is de kwaliteit van de klikken verbeterd: bezoekers blijven langer op onze website én melden zich vaker aan voor het ouderpanel, de nieuwsbrief of contact met het adviespunt.

WIJ JONGE OUDERS

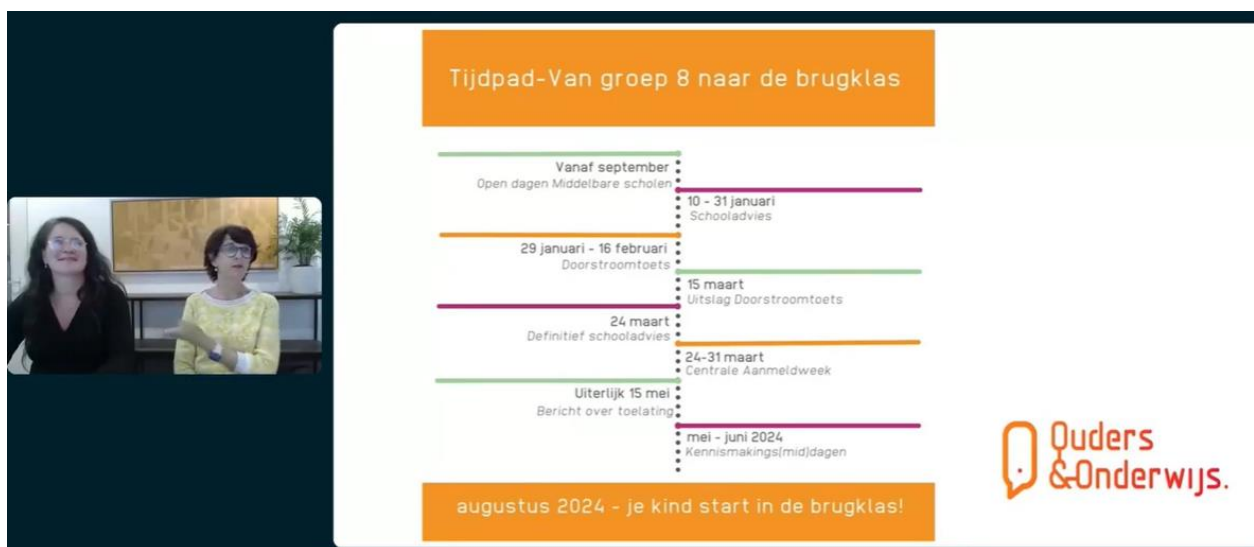
Na een goede start eind 2022 werd dit jaar de samenwerking voortgezet. Er verschenen zes Ouders & Onderwijs [expertartikelen op de website van WIJ](#). Die artikelen gingen over het voorkomen van de zomerdip, het kiezen van een basisschool, hoogbegaafdheid, zindelijkheid op school, wat een kind leert in de kleuterklas en voorbereiding op groep 1. Daarbij werden iedere maand één of twee artikelen in de nieuwsbrief aan 4 – 12 jarigen meegenomen. Vanuit de nieuwsbrief WIJ werd 15.841 keer doorgeklikt naar onze website en vanuit de expertartikelen vonden 207 ouders de weg naar onze website.

Ouderactiviteiten

WEBINARS EN LIVE-SESSIES

Dit jaar zijn we gestart met het organiseren van online bijeenkomsten voor ouders, waar we het bieden van informatie en het stellen van vragen bij elkaar brengen. Er is geïnvesteerd in een digitale webinar tool om op een efficiënte manier goed gestroomlijnde webinars te kunnen geven.

We organiseerden in 2023 drie webinars waar we tientallen ouders van informatie konden voorzien: over [de overstap van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs](#), over [verlof en vakantie buiten de schoolvakanties](#) en over [de stand van zaken over passend onderwijs voor OPR-leden](#). We ondersteunden ook een [webinar van Balans en CvTE over de staatsexamens](#). Daarnaast organiseerden we één live-sessie: [over de overstap van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs](#).

Tijdpad-Van groep 8 naar de brugklas

- Vanaf september
Open dagen Middelbare scholen
- 10 - 31 januari
Schooladvies
- 29 januari - 16 februari
Doorstroomtoets
- 15 maart
Uitslag Doorstroomtoets
- 24 maart
Definitief schooladvies
- 24-31 maart
Centrale Aanmeldweek
- Uiterlijk 15 mei
Bericht over toelating
- mei - juni 2024
Kennismakings(mid)dagen

augustus 2024 - je kind start in de brugklas!

BEURZEN

Om direct contact met ouders te krijgen waren we in 2023 aanwezig op twee beurzen: de Libellebeurs en de mbo studiekeuzebeurs west. We spraken daar met ouders en onderwijspersoneel. Met name de studiekeuzebeurs leverde ons goed contact met ouders op.

2. Ouders vertegenwoordigen

Ouders & Onderwijs vertegenwoordigt de stem van ouders in politiek, overheid en onderwijsveld. Onze thema-adviseurs laten de stem van ouders horen aan overlegtafels met scholen, politiek, overheid en onderwijsorganisaties. En via ons Landelijk Ouderpanel peilen we regelmatig de mening van ouders. Zo weten we goed wat er speelt bij ouders.

We versterken ouders middels:

- Ouders vertegenwoordigen aan overlegtafels met politiek, overheid en onderwijsorganisaties.
- De stem van ouders laten horen in de media.
- Onderzoeken en peilingen onder ouders in het Landelijk Ouderpanel.
- Jaarlijks terugkerend onderzoek naar belangrijke thema's in de Staat van de Ouder.

Ouders & Onderwijs als gesprekspartner

Als belangenbehartiger van ouders spreken we namens hen aan verschillende overlegtafels met politiek, overheid en onderwijsorganisaties. Dat doen we op basis van onze speerpunten en wat er uit de actualiteit op ons afkomt. Hieronder geven we een overzicht van wat er in 2023 is gebeurd binnen deze speerpunten.

PASSEND ONDERWIJS

Op het thema passend onderwijs is dit jaar weer veel gebeurd. Uit het jaarlijkse debat passend onderwijs volgden nieuwe acties, er was aandacht voor wachtlijsten en het leerlingenvervoer en we hielden ons bezig met het 'wetsvoorstel verzuim'.

Debat passend onderwijs

Begin april vond het jaarlijkse debat over passend onderwijs plaats in de Tweede Kamer. In aanloop naar dit debat stuurden we met 17 andere organisaties een gezamenlijke brief aan de Tweede Kamerleden. Ook voerden we gesprekken met Kamerleden ter voorbereiding op het debat.

In de brief constateerden we dat er te weinig verbeteringen zichtbaar zijn in de praktijk en dat het tijd is voor actie. We riepen op te komen tot een plan voor kleinere klassen en meer handen in de klas. Ook spraken we onze zorgen uit over de trage ontwikkelingen rondom de landelijke norm voor basisondersteuning, de totstandkoming en werking van ouder- en jeugdsteunpunten van de samenwerkingsverbanden, het toezicht op samenwerkingsverbanden en over de ongelijke positie van ouders als zij het niet eens zijn met de school. Tot slot pleitten we voor de overstap naar een inclusief onderwijssysteem. Onze brief en een korte samenvatting van het debat staan hier: <https://oudersenonderwijs.nl/nieuws/debat-tweede-kamer/>.

Rommelpotje Kwint

In het debat is door Kwint het 'Rommelpotje' voorgesteld. Initiatieven die leerlingen begeleiden als er geen passend onderwijs is, kunnen dan de komende jaren gefinancierd worden. Wij steunen dit initiatief. Minister Wiersma reageerde positief op dit voorstel en beloofde te kijken naar de mogelijkheden. Met ministerie OCW en diverse onderwijs-zorg initiatieven voor thuiszitters hebben we gesproken en meegedacht met de uitwerking van deze mogelijkheid voor financiering van deze initiatieven.

VT-meldingen

Samen met oudervereniging Balans, ministerie OCW en Veilig Thuis is gewerkt aan betere informatie voor ouders. Zo zijn zij goed op de hoogte van wat een VT-melding is, wat het voor hen betekent en welke rechten ze hebben. Het belang van zorgvuldig omgaan met VT-meldingen in het onderwijs blijven we onder de aandacht brengen.

Landelijke norm basisondersteuning

Naar aanleiding van het debat passend onderwijs vroeg minister Wiersma Ouders & Onderwijs en de AOb om te komen met een voorstel voor een landelijke norm basisondersteuning. De uitvoering van het traject zal direct in 2024 gaan starten en de norm zal eind 2024 gereed zijn om te worden omgezet in een wettelijke verplichting.

Wetsvoorstel verzuim

In 2022 deed de minister een wetsvoorstel om het verzuim terug te dringen. Wij maakten ons grote zorgen over dit wetsvoorstel en reageerden er daarom uitgebreid op. In 2023 zijn we met het ministerie van OCW in goed overleg gekomen tot een aantal fundamentele aanpassingen van het voorstel. Onze grootste zorgen zijn eruit gehaald en op een aantal andere punten zijn aanpassingen gedaan. Over een aantal onderwerpen zijn afspraken gemaakt voor de komende periode.

Wachlijsten speciaal onderwijs

Dit jaar was er ook aandacht voor wachlijsten in het speciaal onderwijs. We zijn geraadpleegd over het onderzoek 'Druk op de keten' waarin naar wachlijsten in onderwijs en zorg en de beschikbaarheid van onderwijs-zorg gekeken is. We deelden onze signalen en zorgen over deze wachlijsten én over de problemen met de 4- en 5-jarige leerlingen met OCW, Onderwijsinspectie en leerplicht. We gaan verdere gesprekken voeren om tot oplossingen te komen.

Leerlingenvervoer

De media besteedde dit jaar wederom aandacht aan de problemen in het leerlingenvervoer. LBVSO heeft, met onze ondersteuning, de minister gevraagd om een bredere dialoog met ook het onderwijsveld om te kijken naar meer structurele oplossingen of stelselwijziging. De toegezegde bespreking van het leerlingenvervoer in het kader van de verbeteragenda doelgroepenvervoer (VWS) heeft plaats gevonden. Daarbij waren wij niet betrokken. De uitkomst is onder andere een toezegging voor het door ons gewenste structurele gesprek met alle betrokkenen en relevante onderwijspartijen. Wij richtten ons vooral op de betrokken partijen en verzochten hen om te komen tot verbetering van de situatie en tot structurele oplossingen. Helaas met niet meer resultaat dan dat er gewerkt wordt aan een handreiking voor gemeenten.

Digitaal afstandsonderwijs

Vanuit het ministerie OCW is een handreiking voor scholen en ouders over (digitaal) afstandsonderwijs uitgebracht en is een subsidieregeling in ontwikkeling. Hierover zijn we geraadpleegd en hebben we aan bijgedragen. De handreiking hebben we via onze informatiekkanalen verspreid.

Staatsexamens

Samen met oudervereniging Balans hebben we de leerlingen die geslaagd zijn, specifiek de leerlingen die zelfstandig zonder school, via het staatsexamen in een filmpje en een taart-win-actie gefeliciteerd met het behalen van hun diploma. Het knelpunt 'geen staatsexamen kunnen doen met inschrijving op reguliere school' waar wij eerder aandacht voor hadden gevraagd, is middels een beleidsregel opgelost.

ONDERWIJSKWALITEIT

Mobieltjesverbod

Op 12 april 2023 schoof directeur Ouders & Onderwijs Lobke Vlaming namens ouders aan bij een rondetafelgesprek over mobieltjes in de klas in de Tweede Kamer. Zij pleitte voor een verplicht schoolbeleid met een 'nee, tenzij-aanpak': Geen gebruik van mobieltjes op school, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om dat wel te doen. Dit heeft ertoe geleid dat deze aanpak leidend is bij het invoeren van beleid op dit gebied door alle VO-scholen. Achter de schermen werd sectorbreed gewerkt aan de 'nee, tenzij-aanpak'. In kwartaal 3 is deze aan de Tweede Kamer worden gepresenteerd door OCW.

Te korte lunchpauze

We vroegen aandacht voor de korte lunchpauze, die met name bij het continuïrooster een probleem vormt. Met de resultaten van ons onderzoek onder ouders in het Landelijk Ouderpanel verschenen we op de website en in de uitzending van tv-programma Pointer.

Lesuitval en lerarentekort

We blijven continu aandacht vragen voor het lerarentekort en de lesuitval. Met name in het VO zien we dat de problemen groot zijn, maar de zichtbaarheid daarvan beperkt. Samen met o.a. de vakbonden zetten we acties op om de problematiek onder de aandacht te blijven brengen. Achter de schermen doen we mee aan diverse overleggen over dit onderwerp met het ministerie en het onderwijsveld. Ook delen we steeds weer signalen over lesuitval en dalende onderwijskwaliteit met de politiek.

GOED BESTUUR EN MEDEZEGGENSCHAP

Project Sterk medezeggenschap

Het project Sterk medezeggenschap werd met ingang van 1 juli 2023 beëindigd. Ouders & Onderwijs was als één van de 'veldpartijen' bij het project betrokken. Met de andere veldpartijen stuurden we een brief aan minister Dijkgraaf. Daarin reageren we op het rapport 'Koersen op kwaliteit en kansengelijkheid' en laten we weten al actief bezig te zijn met het versterken van medezeggenschap in het onderwijs. Goede medezeggenschap in het onderwijs vraagt om een gezamenlijke inspanning van alle betrokkenen. Dat is de strekking van de brief. [Lees de brief aan minister Dijkgraaf](#). Achter de schermen werd door de 'veldpartijen' gewerkt aan een vervolg op Versterking Medezeggenschap. Dit zal echter niet eerder dan in 2024 zijn beslag krijgen.

Staat van de MR

Eind 2022 voerde Ouders & Onderwijs samen met LAKS, VOO en ROV een onderzoek uit naar de ervaringen en het functioneren van de medezeggenschapsraad. Daaruit blijkt een grotendeels positief beeld: het gesprek aan tafel is goed en van toegevoegde waarde en de samenwerking is prettig. Punten van aandacht voor ouders in de MR zijn het contact met de achterban, een goed inwerktraject en informatie, kennis en ondersteuning. We zijn voornemens iedere twee jaar gezamenlijk een nieuwe Staat van de MR uit te brengen.

[Lees meer over de Staat van de MR](#)

RECHTEN VAN OUDERS

Sociale Veiligheid

Ouders & Onderwijs maakt deel uit van het landelijk expertisenetwerk sociale veiligheid samen met voor ons al veel bekende partijen. Voor gesprekken binnen dit netwerk brengen we twee keer per jaar bij ons binnengekomen casussen in. We zijn in afwachting van het wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs en hopen dat de herziening van het klachtenstelsel in 2024 door zal gaan.

Dienstverlening bij klachten

Binnen Ouders & Onderwijs zijn we werkwijze en casuïstiek aan het verzamelen over klachten, om zo onze eigen expertise te vergroten en ouders die een klacht overwegen beter te kunnen ondersteunen. Hierover hebben we goed contact met de twee landelijke klachtencommissies.

OVERGANGEN IN HET ONDERWIJS

Doorstroomtoets groep 8

Met OCW en de sector is overleg gevoerd over nieuwe werkwijze rondom de schooladviezen, de doorstroomtoets en de centrale aanmeldweek voor het VO. We spraken onder andere uitgebreid mee over de planning van de doorstroomtoets i.r.t. de carnavalsweek, maar ook over de communicatie rondom de nieuwe procedure richting scholen en ouders.

SCHOOLKOSTEN EN OUDERBIJDRAGE

In juni hebben we met een brede coalitie opgeroepen om de ouderbijdrage in het primair onderwijs af te schaffen, digitale leermiddelen te vergoeden en een brede discussie te voeren over de ouderbijdrage in het voortgezet onderwijs. Dit was met name gericht op het debat over kansengelijkheid in het funderend onderwijs, dat op 7 juni plaatsvond in de Tweede Kamer. Onze oproep is goed opgepakt en er ontstond landelijke media-aandacht en een maatschappelijke discussie over de ouderbijdrage en digitale leermiddelen. Ook bij verschillende Kamerfracties vond de oproep gehoor. Minister Wiersma gaf aan later terug te komen op het punt van de ouderbijdrage, maar gaf ook een winstwaarschuwing over de digitale leermiddelen: dat zou de staat 100 miljoen euro kosten niet echt noodzakelijk zijn. We zetten deze lobby op de ouderbijdrage en digitale leermiddelen door. Onze oproep kreeg landelijke media-aandacht op radio, televisie en online. <https://oudersenonderwijs.nl/nieuws/oproep-tot-afschaf-vrijwillige-ouderbijdrage-in-het-primair-onderwijs/>

Uit gegevens van de Schoolkostenmonitor blijkt dat ouders de laatste jaren meer geld kwijt waren aan schoolkosten. Als je een kind op de basisschool hebt, kost dat gemiddeld 181 euro per jaar, per kind. Voor een kind op de middelbare school is dat bedrag veel hoger, namelijk 842 euro per jaar. Maar lang niet alle kosten die scholen in rekening brengen, zijn per se voor ouders. Scholen stuurden bij voorbeeld rekeningen voor de laptop, kluishuur of de fietsenstalling. Er was een grijs gebied gegroeid over wat scholen qua schoolkosten aan ouders mogen vragen. Ouders & Onderwijs vroeg hier al lang aandacht voor. Dit kwartaal kwam er helderheid via deze brochure van de overheid: [Wetswijziging vrijwillige ouderbijdrage 1 september 2023 \(overheid.nl\)](https://overheid.nl/wetswijziging-vrijwillige-ouderbijdrage-1-september-2023)

De val van het kabinet betekent dat de begroting relatief 'beleidsarm' was en weinig verandering betekende. Het kabinet gaf wel aan het programma voor de schoolmaaltijden door te zetten in 2024 en te starten met een subsidie specifiek gericht op brugfunctionarissen. Deze brugfunctionarissen komt in dienst van de school en moet gezinnen gaan ondersteunen wanneer er bijvoorbeeld geen geld is voor schoolspullen of er anderszins ondersteuning nodig is. Het zou de samenwerking tussen gezin, school en zorg moeten verbeteren. We volgen de uitvoering van dit plan.

MBO

Commissiedebat mbo

Op 13 september vond er een commissiedebat over het mbo plaats. Hoewel dit debat aan aandacht en belang verloor door de demissionaire status van het kabinet, hebben we een brief gestuurd om aandacht te vragen voor signalen van ouders over het mbo. Dit ging onder meer over de problemen met het voortijdig schoolverlaten bij de overstap van vso naar mbo en de ongelijkheid tussen het mbo en andere onderwijssoorten als het gaat om het bindend studieadvies en de schoolkosten.

Verbeteragenda passend onderwijs mbo

Samen met JOBmbo, NJI, ECIO, JONGPit, BiOND, ExpertisepuntLOB, MBO-raad en OCW voeren we gesprekken over de verbeteragenda passend onderwijs. Onze focus ligt daar met name op de intake en ouderbetrokkenheid in het mbo. Bovendien traden we met verschillende instellingen in gesprek over passend onderwijs.

Overige activiteiten

We namen actief deel aan de werkconferentie studentenwelzijn en leveren een belangrijke bijdrage op het gebied van ouderbetrokkenheid in de werkgroep Student Centraal. Daarnaast waren we betrokken bij een DUO-campagne over studiefinanciering voor ouders van mbo'ers, spraken we met OCW over de aanpak stagediscriminatie en hielpen we bij het ontwikkelen van de toolbox en checklist.

Politieke belangenbehartiging

Het was een politiek onrustig jaar. In het voorjaar moest minister Wiersma opstappen. In het derde kwartaal van 2023 viel het kabinet Rutte IV. Gedurende de zomer is Ouders & Onderwijs daarom druk bezig geweest de prioriteiten voor de komende verkiezingen op een rij te zetten. De val van het kabinet betekent dat de begroting relatief 'beleidsarm' was en weinig verandering betekende.

LOBBY VERKIEZINGSPROGRAMMA'S

We ondernamen een inhoudelijke lobby gericht op de verkiezingsprogramma's. We deelden onze aanbevelingen met de politieke partijen, ingedeeld op verschillende thema's. Per partij stuurden we een korte brief mee met daarin punten die voor de specifieke partij met name relevant zijn.

KIESWIJZER VOOR OUDERS

Net als in 2017 en 2021 is in aanloop naar de verkiezingen een speciale kieswijzer voor ouders gemaakt. Dit deden we wederom samen Voor Werkende Ouders. Ondanks de korte voorbereidingstijd deden bijna alle politieke partijen mee en werd de kieswijzer door 11.349 ouders ingevuld in de twee weken dat deze online stond. Onder andere Ouders van Nu, WIJ jonge ouders en de Linda besteedden aandacht aan onze kieswijzer. De antwoorden van ouders op de stellingen werden meegenomen in de lobby richting de kabinetsformatie en het coalitieplan.

NIEUWE POLITIEKE SAMENSTELLING

Na de verkiezingen werkten we aan de lobby voor de formatie, die vooral het eerste kwartaal van 2024 op gang moet gaan komen. In december werd bovendien de onderwijscommissie in de Tweede Kamer vrijwel volledig vernieuwd. Er werden voorbereidingen getroffen om met de nieuwe Kamerleden en hun medewerkers kennis te maken.

Aandacht voor de praktijk van ouders

Er is een toenemende aandacht voor de dagelijkse praktijk van ouders. Ook dit jaar vroegen we aandacht voor deze praktijk. Door professionals mee te laten luisteren met ons adviespunt, zodat zij uit eerste hand horen waar ouders tegen aan lopen. In 2023 kwamen onder andere minister Wiersma, meerdere ambtenaren en bestuurders meeluisteren. Daarnaast zijn casussen over wachtlijsten in, en het vele doorverwijzen naar, het S(B)O in kaart gebracht, op verzoek van de Onderwijsinspectie. We brachten ook casuïstiek in voor overleggen over VT-meldingen en sociale onveiligheid.

Ouders & Onderwijs in de media

Sinds dit jaar werkt Ouders & Onderwijs met een actieve persstrategie. Met succes, want we verschenen maar liefst 216 keer in de media, waaronder meerdere keren op tv, radio en landelijke kranten. We verschenen onder andere bij NU.nl, de NOS, NPO radio1, EenVandaag, Pointer, Trouw, de Telegraaf, het AD en het NRC.

In het bijzonder kreeg onze lobby en onderzoek naar het mobieltjesverbod veel aandacht. Daarnaast haalden we de media rondom de lentekriebels, het afschaffen van de ouderbijdrage, leerlingenvervoer, het niet versoepelen van de eindexamens in verband met corona, het vertrek van minister Wiersma, kosten voor het kerstdiner, schoolboeken, het lerarentekort en vrij buiten de schoolvakanties.

Mobieltje in de klas in de ban: 'Ouders staan straks niet meer alleen'

BRIEF MINISTER Leerlingen mogen straks geen mobieltje meer bij zich hebben in de klas als daar geen noodzaak toe is. Dat heeft het ministerie van Onderwijs met middelbare scholen afgesproken. Houden scholen zich er niet aan, volgt later mogelijk een totaalverbod.

Edwin van der Aa, Hanneke Keultjes 04-07-23, 12:39 Laatste update: 04-07-23, 16:47

Mobiele telefoons zijn volgens onderwijsminister Dijkgraaf 'zeer verstorend'. „We hebben een school, een klaslokaal, een docent. Waarom hebben we het apart georganiseerd? Omdat je daar de ruimte hebt om je te concentreren en aandacht te hebben voor één ding. Dat is de kern van het onderwijs.”

Ministerie stelt nieuwe regels op: 'Eindelijk duidelijkheid'

Kluisuur, wifgebruik of leerlingenas: uit de hand gelopen schoolkosten aan banden

Door EMILIE KOSSEN
13 sep. 2023 in BINNENLAND

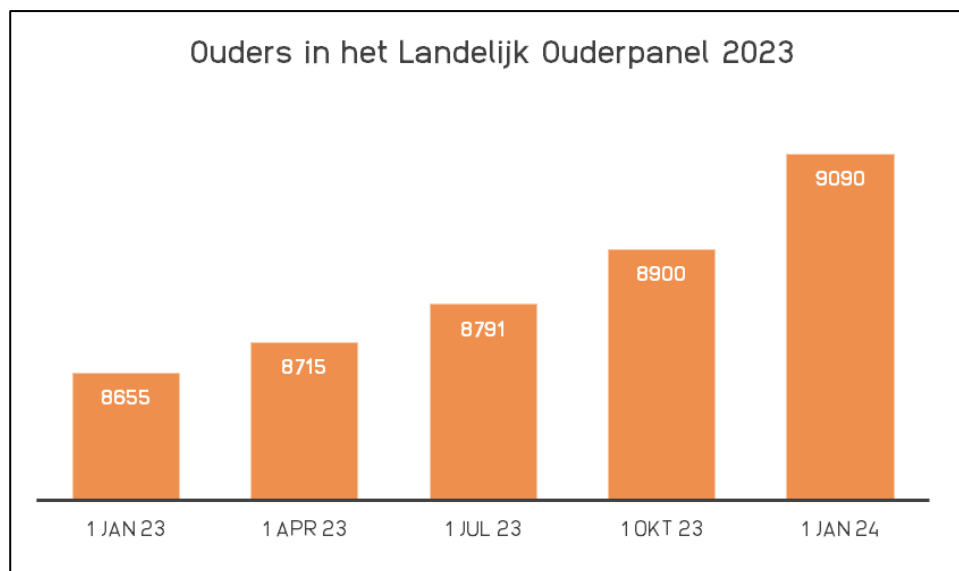
DEN HAAG - Het ministerie van Onderwijs wil uit de hand gelopen schoolkosten aan banden leggen. Voortaan mogen scholen geen geld meer vragen voor doorgewone zaken als kluisjeshuur, wifgebruik op school of de fietsenstalling.

Landelijk Ouderpanel

In 2023 voerden we 9 onderzoeken uit onder de ruim 9.000 ouders in het Landelijk Ouderpanel. Met veel van deze onderzoeken bereikten we de media. Aan het einde van het jaar bereikten we een nieuwe mijlpaal: we namen onze nieuwe tool in gebruik.

GROEI EN SAMENSTELLING

Het aantal ouders in het Landelijk Ouderpanel is dit jaar wederom gegroeid: van 8.655 naar 9.090. Binnen het panel zijn vrouwen, ouders met een hoog opleidingsniveau en ouders met een Nederlandse achtergrond oververtegenwoordigd. Er is daarnaast een afname in het aantal ouders met een kind tussen de 0 en 4 jaar. Wel is het aantal ouders in de MR en het aantal ouders dat te maken heeft met passend onderwijs binnen het panel gegroeid. Het aantal ouders met een kind op het mbo is stabiel gebleven.

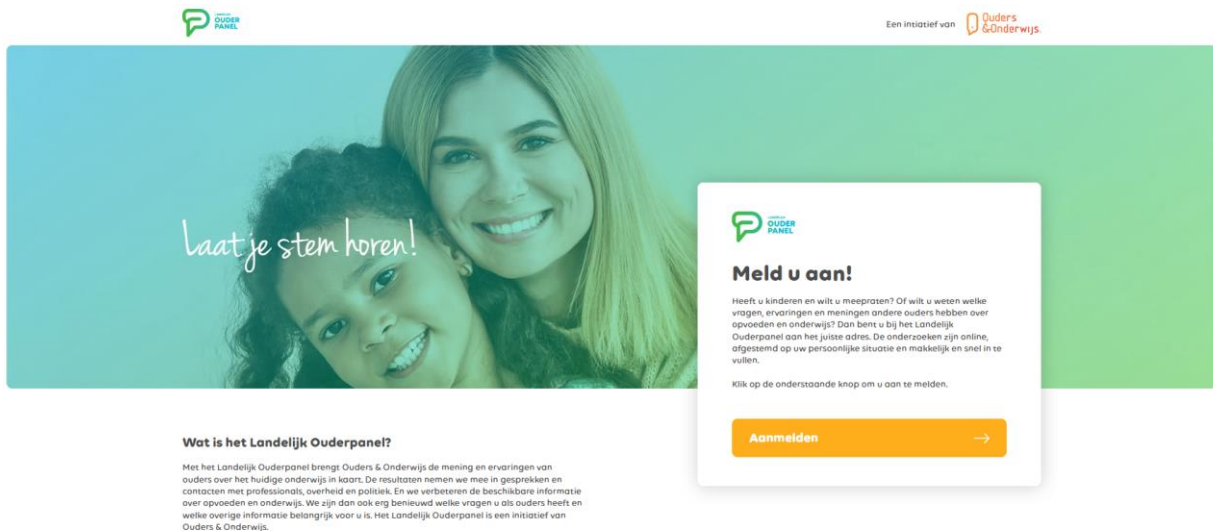

ONDERZOEKEN

Dit jaar voerden we 9 onderzoeken uit onder ouders in het Landelijk Ouderpanel. Samen met journalistiek onderzoeksplatform Pointer (KRO-NCRV) onderzochten we wat ouders vinden van een gezonde schoollunch. De resultaten verschenen in [de tv-uitzending op 30 januari](#) en er werd uitgebreid verslag gedaan [op de website van Pointer](#). Ook traden we naar buiten met ons allereerste monitor medezeggenschap, waarvan het onderzoek al in 2022 was uitgevoerd in samenwerking met ROV en VOO. De resultaten van ons onderzoek naar mobieltjes in de klas kreeg het hele jaar veel aandacht en hielp hierover landelijke afspraken te maken. Verder onderzochten we hoe ouders denken over het aanwezigheidsbeleid op school, basisschoolkeuze, digitale leermiddelen en prestatiedruk. We deden twee onderzoeken onder ouders met een kind op het mbo: één breed onderzoek en één onderzoek over passend onderwijs op het mbo. Daarnaast werd in samenwerking met Voor Werkende Ouders een onderzoek uitgevoerd naar winsten in de kinderopvangsector. [Bekijk een overzicht van alle onderzoeken hier](#).

NIEUWE TOOL LIVE

In 2022 is besloten een eigen tool te ontwikkelen waarmee we snel en geautomatiseerd vragen(lijsten) uit kunnen zetten onder ouders. Met als doel snel zicht te krijgen op de representatieve mening van ouders. Eind 2023 is de nieuwe tool in gebruik genomen en zijn alle panelleden overgezet.

laat je stem horen!

Meld u aan!

Heeft u kinderen en wilt u meepraten? Of wilt u weten welke vragen, ervaringen en meningen andere ouders hebben over opvoeden en onderwijs? Dan bent u bij het Landelijk Ouderpanel aan het juiste adres. De onderzoeken zijn online, afgestemd op uw persoonlijke situatie en makkelijk en snel in te vullen.

Klik op de onderstaande knop om u aan te melden.

Aanmelden →

Wat is het Landelijk Ouderpanel?

Met het Landelijk Ouderpanel brengt Ouders & Onderwijs de mening en ervaringen van ouders over het huidige onderwijs in kaart. De resultaten nemen we mee in gesprekken en contacten met professionals, overheid en politiek. En we verbeteren de beschikbare informatie over opvoeden en onderwijs. We zijn dan ook erg benieuwd welke vragen u als ouders heeft en welke overige informatie belangrijk voor u is. Het Landelijk Ouderpanel is een initiatief van Ouders & Onderwijs.

Staat van de Ouder 2023

Op 10 mei werd de Staat van de Ouder 2023 gelijktijdig met de Staat van het Onderwijs gelanceerd. Dit jaar deden we opnieuw breed onderzoek naar diverse thema's en brachten we een ode aan de leraar. Op het congres Staat van het Onderwijs is de publicatie aan de ministers van onderwijs overhandigd.

BEREIK EN PAGINAWEERGAVEN

De Staat van de Ouder was dit jaar als pdf te downloaden en online in te zien via de landingspagina op de website van Ouders & Onderwijs. Deze landingspagina werd van de lancering tot de zomer 4.004 keer bezocht. Bezoekers bleven langer op de pagina dan voorgaande jaren. Ook de interviews met ouders en het nieuwsbericht werden dit jaar goed gelezen.

MEDIA-AANDACHT

Op de dag van de lancering was er via verschillende media-aandacht voor de Staat van de Ouder. Een uitgebreid artikel in de Telegraaf werd maar liefst 248.835 keer bekeken. Verschillende media pakten de Staat van de Ouder verder op. Daarnaast hebben we via de eigen kanalen over de Staat van de Ouder gecommuniceerd en liep op Google Ads en social media een campagne.

DE STAAT VAN DE OUDER 2023

Wat ouders vinden

LEES VERDER →

ODE AAN DE LERAAR

Iedere ouder wil goed onderwijs voor zijn kinderen. Een hoge kwaliteit uiteraard, maar ook een fijne plek voor kinderen om naartoe te gaan. Waar kinderen echt worden gezien en waar ze met en van elkaar leren. Dat onderwijs kan alleen maar bestaan dankzij de dagelijkse inzet van de 200.000 leraren in alle scholen in het land. Zij zijn volgens ouders de belangrijkste factor voor onderwijskwaliteit. We mogen deze leraren koesteren en in het zonnetje zetten.

Just daer is nog veel werk te verzetten. Want wie de dagelijkse nieuwsstroom een beetje volgt weet dat het leraarschap onder druk staat. Een hoge werkdruk en toenemende tekorten zorgen voor lesuitval, vierdaagse schoolweken en een hoog ziekteverzuim onder leraren. Klassen zijn te groot en er zijn te weinig handen in de klas. Zeker wanneer kinderen extra ondersteuning nodig hebben is het daardoor lastig ze goed te helpen in de klas. En ondanks dat wa deze leraren keihard nodig hebben, gebeurt er nog te weinig om deze problemen echt aan te pakken. We zien nog steeds een lage instroom op de lerarenopleiding en te veel niet afgestudeerde leraren kiezen na enkele jaren in het onderwijs voor een andere baan. En zo neemt het lerarentekort weer toe.

Ouders en leraren zijn natuurlijke partners in het onderwijs. Leraren zijn het gezicht van het onderwijs en degenen waarmee ouders het meest directe contact hebben. Daarom is het hoopgevend om te zien dat de waardering van ouders voor leraren hoog is en zelfs toeneemt. Voor de onderwijskwaliteit zien ouders de rol van de leraar als de meest doorslaggevende factor. Net als in eerder onderzoek, zien we ook nu weer dat ouders ontevreden zijn over grote klassen. Die leiden tot minder goed contact tussen ouders en leraren, een dalende onderwijskwaliteit en een minder veilige sfeer voor kinderen. Ouders en leraren zien beiden dat kleinere klassen nodig zijn om het welzijn en leren van kinderen te vergroten.

3. Organisatie

Het gaat goed met Ouders & Onderwijs als organisatie. We vormen een hecht team van gedreven en bekwame vakmensen die samen opkomen voor ouders. Onze organisatie breidde zich dit jaar uit met twee nieuwe medewerkers.

Meerjarenplan

Gedurende het hele jaar is gewerkt aan de totstandkoming van een nieuw meerjarenplan voor de organisatie. Daarbij werden collega's, Raad van Toezicht en Ouderadviesraad betrokken. Het nieuwe plan loopt van 2024 – 2028.

Teams en personeel

Dit jaar werden drie teams compleet gemaakt. Door het oprichten van een nieuw team communicatie en ouderpanel waren er wat wisselingen in personeel en taken. Drie medewerkers stroomden uit en drie nieuwe medewerkers werden aangenomen. Teams ouders versterken en ouders vertegenwoordigen bleven stabiel. Alle zieke medewerkers begonnen aan re-integratie of ronden deze af.

Opleiding en ontwikkeling

Als professionele organisatie hebben we doorlopend oog voor de ontwikkeling en opleiding van onze medewerkers. In 2023 was er aandacht voor intercollegiale intervisie, door met elkaar mee te luisteren bij telefoongesprekken met ouders, en elkaar feedback te geven. Daarnaast is ieder kwartaal aandacht voor inhoudelijke casuïstiek bespreking met de hele organisatie én was er een training telefonische vaardigheden.

Kantoor en ICT

In het kantoor zijn de plafondplaten vervangen voor platen die het geluid beter dempen, waardoor de akoestiek verbeterde. Ook zijn de werkplekken ten behoeve van het werkgemak voorzien van goede faciliteiten als headsets, toetsenborden, muizen en laptopstandaarden en monitors.

RvT

De samenstelling van de Raad van Toezicht bleef ongewijzigd. De raad kwam viermaal in vergadering bijeen. Daarnaast hield de raad een extra bijeenkomst ter professionalisering van de raad zelf. Dat leidde tot een verdieping van het inzicht in de eigen rol en het eigen functioneren, alsmede een aantal (werk)afspraken en een aanloop tot een toezichtkader.

Ouderadviesraad

De Ouderadviesraad kwam dit jaar driemaal bijeen. Er is gesproken o.a. gesproken over een gezamenlijke lobby voor het ouderbelang en de Staat van de Ouder 2023. Tevens heeft de Ouderadviesraad Ouders & Onderwijs reactie kunnen geven op de visie en speerpunten van Ouders & Onderwijs.